

**UN POSIBIL MITROPOLIT NECUNOSCU AL SEVERINULUI
DIN DECENIUL 9 AL SECOLULUI AL XIV-LEA**
**UN POSSIBLE METROPOLITE INCONNU DE SEVERIN DE LA 9^E
DECENNIE DU XIVE SIECLE**

Vasile Mircule *

Résumé

Le transfert du métropolite Anthime de Sévérin dans le siège métropolitain de la Hongrovlachie, d'Argeș, entre le juillet et le 23 novembre 1281, a été suivi de la confirmation d'un nouveau prélat à Sévérin, qui était en même temps l'adjoint de celui d'Amasie. Sa direction religieuse, qui couvre une grande partie de la 9e décennie du XIVe siècle, aurait pût durer depuis une date étendue entre le 23 novembre 1281 et le 1 septembre 1286, jusqu'à une date étendue entre le 1 septembre 1286 et le juillet 1289.

Parce que dans la période étendue entre le 23 novembre 1281 et le juillet 1289 on connaît un seul adjoint de la siège métropolitaine d'Amasie, dans la personne de l'évêque Joseph de Liminion, investi dans cette fonction en octobre 1284, il n'est pas exclus que même lui aurait été prélat pas nominalisé de Sévérin. Dans ce cas, son autorité religieuse en tête de l'éparchie valaque aurait pût durer dès une date étendue entre le 1 septembre 1286 et le juillet 1289.

Mots clef: Anthime de Sévérin, Joseph de Liminion, Athanase, l'Amasie, l'Hungrovlachie, l'Argeș, Ekthesis Nea, le métropolite, l'éparchie valaque.

Organizarea ecleziastică a țării Românești, în dependență de Patriarhia Ecumenică de la Constantinopol, s-a aflat permanent în atenția autorităților patriarhale. Faptul s-a datorat, în primul rând, rolului important jucat de Biserica muntean în această zonă de interferență a ortodoxiei cu catolicismul.

O mare surînzătoare de primă importanță cu privire la Biserica țării Românești era luată de autoritățile patriarhale în august-octombrie 1270, când Mitropolia „a toată Ungrovlahia”, consacrată canonic în mai 1259¹, era scindată în două eparhii, cu statut juridic identic. În regiunile de la răsărit de râul Olt continua să funcționeze Mitropolia Ungrovlahiei, care își exercita jurisdicția religioasă

* Colegiul Tehnic „Mediensis” din Mediaș; doctor în istorie.

¹ Fr. Miklosich, Ios. Müller, *Acta Patriarchatus Constantinopolitani MCCCXV-MCCCCII*, t. I, Vindobonae, 1860, p. 383-388, doc. CLXXI/I-II.

asupra unei jumătăți din teritoriul țării, al cărei titular, care rezida la Argeș, purta titlatura de „mitropolit al unei părți din Ungrovlahia, adică al unei jumătăți”, sau simplu, „mitropolit al Ungrovlahiei”², iar în zonele de la apus de Olt era organizată o nouă eparhie, Mitropolia Severinului, al cărei arhieru apare cu titlul de „cel lalt al Ungrovlahiei” sau „de Severin”³.

Mitropolia Severinului a avut o existență relativ scurtă, din august-octombrie 1370 până la cumpăna deceniilor 1 și 2 ale secolului al XV-lea. În această perioadă, documentele de care dispunem ne permit să cunoaștem doi mitropoliți care s-au perindat în fruntea acestei eparhii, ambii greci de origine: *Antimos*, numit în august și consacrat în octombrie 1370⁴, și *Athanasios*, menționat pentru prima oară în această demnitate în iulie 1389, cu care se încheie, de altfel, scurtul înger al arhierilor cunoscuți ai Severinului⁵.

Din punctul de vedere al cunoașterii arhierilor eparhiei muntene, perioada cuprinsă între noiembrie 1381, data transferului mitropolitului *Antimos* de la Severin la Argeș în fruntea Mitropoliei Ungrovlahiei, și iulie 1389, cea a primei mențiuni a lui *Athanasios* ca mitropolit de Severin rămâne una deosebit de obscură. Penuria de informații referitoare la acest aspect a determinat decisiv opiniile istoricilor. Ca urmare, specialiștii care au abordat în lucrările lor diferitele aspecte ale istoriei și evoluției Mitropoliei Severinului, sunt unanim de acord că *Antimos* și *Athanasios* au fost singurii mitropoliți care au purtat cea de-a doua eparhie munteană pe toată durata existenței și funcționării sale⁶. Sub influența părerilor expuse de acești mari istorici, noi înșine am aderat la opiniile exprimate⁷. În prezent, reanalizarea atentă a informațiilor cuprinse în sursele de care dispunem, coroborarea lor, ne determină să reconsiderăm radical opinia exprimată anterior.

Un prim set de informații, îl reprezintă cele cuprinse în manualul de diplomatic bizantin, *Ekthesis Nea*, realizat în timpul patriarhului ecumenic Nilos Kerameos (1379-1388). Lucrarea, afirmă istoricul francez Vitalen Laurent, bazat

² *Ibidem*, p. 535, 579, doc. CCLXXXI, CCCXIX.

³ Fr. Miklosich, Ios. Müller, *Acta Patriarchatus Constantinopolitani MCCCXV-MCCCXXII*, t. II, Vindobonae, 1862, p. 19, 135, 270, doc. CCCXXXIII, CCCXIX, DV.

⁴ *Ibidem*, I, p. 532-533, 535-536, doc. CCLXXVIII, CCLXXXI.

⁵ *Ibidem*, II, p. 135, doc. CCCXIX.

⁶ B. P. Hasdeu, *Istoria critică a românilor*, București, 1999, p. 316, n. 12; N. Dobrescu, *Întemeierea mitropoliilor și a celor dintâi mănăstiri din țară*, București, 1906, p. 57; V. Laurent, *Contributions à l'histoire des relations de l'Eglise byzantine avec l'Eglise roumaine au début du XV-e siècle*, A.R.B.S.H., t. XXVI/2, 1945, p. 176-180; C.C. Giurescu, *Istoria românilor*, vol. I: *Din cele mai vechi timpuri până la moartea lui Alexandru cel Bun (1432)*, București, 2007, p. 326; N. Ierănescu, *Mitropoliții Ungrovlahiei*, B.O.R., LXXVII, 1959, 7-10, p. 739; M. P. Curariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I, București, 1991, p. 271; Cf. C. Marinescu 1924, *Înființarea mitropoliilor în țara Românească și în Moldova*, A.A.R.M.S.I., s. III, t. II, 1924, p. 253, unde susține că lui *Antimos* i-ar fi urmat după 1373 în scaunul de la Severin, Hariton, protosul Muntelui Athos.

⁷ V. M. Rucule, *Relațiile Imperiului Bizantin și ale republicilor maritime italiene cu țările Române până în secolul al XV-lea*, Sibiu, 2002, p. 125; V. M. Rucule, *Imperiul Bizantin și țările Române în secolele XIV-XV (Relații politice, religioase și comerciale)*, Sibiu, 2003, p. 109.

pe o precizare de la începutul manualului care înregistrează data de „1 septembrie 6895, indictionul 10”⁸, poate fi „foarte exact datat în septembrie 1386”⁹. Precizarea care ne interesează pe noi, cuprinsă în această sursă, este aceea că „mai pe urmă au fost creați în Ungrovlahia doi mitropoliți; dintre care unul celui de Nicomedia și se cheamă exarh a toată partea ungiurească și al plaiurilor, iar cel lalt se cheamă mitropolit al unei părți a Ungrovlahiei și de înănd locul celui de Amasia”¹⁰.

Primul arhieru la care face referire *Ekthesis Nea* este, fără îndoială, mitropolitul Antimos, transferat de la Severin în scaunul mitropolitan al Ungrovlahiei, la moartea omologului său de la Argeș, Hariton, survenită la Constantinopol în intervalul iunie 1380 - martie 1381. Actele patriarhale pe care le deținem ne permit constatarea că Antimos a fost transferat la Argeș la o dată cuprinsă între iulie 1381, când el apare încă în documente doar cu titlul de „cel al Ungrovlahiei”, de înaintea până atunci¹¹, și 23 noiembrie 1381, dată la care el apare cu titlul identic cu cel din *Ekthesis Nea*, respectiv „cel al Ungrovlahiei, care ocupă locul celui al Nicomediei”¹². Mitropolitul Ungrovlahiei va găsi scaunul arhieresc al Nicomediei până la o dată anterioară celei de 16 octombrie 1385, când, în actele sinodale, este menționat un nou titular al acestui scaun mitropolitan¹³.

În ceea ce privește învestirea celui de-al doilea mitropolit al Ungrovlahiei, cel al Severinului, menționat în aceeași *Ekthesis Nea*, având în vedere faptul că încă din momentul numirii el era în locul celui de Amasia, considerăm că acest lucru nu s-a putut face decât la o dată cuprinsă între 23 noiembrie 1381, când actele patriarhale încă înregistrează un titular al acestui scaun arhieresc¹⁴, și septembrie 1386, data redactării manualului de diplomatică amintit.

Identificarea acestui mitropolit al Severinului rămâne încă o problemă majoră dar și controversată în istoria eparhiei muntene. Sumarele informații cu privire la arhieria Bisericii Românești din această epocă pe care ni le oferim, atât sursele interne, cât și cele externe, nu au fost în măsură să faciliteze elucidarea acestei probleme. În consecință, determinate direct de această situație, și opiniile specialiștilor diferă.

Spre exemplu, în studiul său consacrat înființării mitropoliilor din țara Românească și Moldova, Constantin Marinescu îl identifică pe arhierul menționat

---

⁸ J. Darrouzès, *Ekthesis Néa. Manuel des pittakia du XIVe siècle*, R.E.B., XXVII, 1969, p. 38.

⁹ V. Laurent, *Aux origines de l'Église de Moldavie. Le métropolitain Jérémie et l'évêque Joseph*, R.E.B., V, 1947, p. 163.

¹⁰ J. Darrouzès, *art.cit.*, R.E.B., XXVII, 1969, p. 46-47.

¹¹ Fr. Miklosich, Ios. Müller, *op.cit.*, p. 28, doc. CCCXLV.

¹² *Ibidem*, p. 37-38, doc. CCCLIII.

¹³ *Ibidem*, p. 57, doc. CCCLXI/IV.

¹⁴ *Ibidem*, p. 38-38, doc. CCCLIII.

în *Ekthesis Nea* cu mitropolitul Hariton¹⁵. Argumentul fundamental adus în sprijinul identificării propuse este titlul de mitropolit al Ungrovlahiei și loc iitor al celui de Amasia de înut atât de Hariton, cât și de arhierul la care face referire manualul de diplomatic bizantin¹⁶.

Identificarea propusă de Constantin Marinescu nu se susține însă. Decizia patriarhală de investire a lui Hariton, din august 1372, precizează că se poate de clar că acesta a fost numit în scaunul mitropolitan de la Argeș, nu în cel de la Severin, „deoarece mitropolitul acela, Kyr Yakinthos, a plecat datorită morții, a fost nevoit să se așeze altul în locul acela. [...] și a fost hirotonisit acesta de către noi ca mitropolit al unei părți a Ungrovlahiei, anume în acea jumătate pe care a înut-o kyr Yakinthos”¹⁷.

Admițând că la data formulării acestei opinii actul de numire a lui Hariton în scaunul mitropolitan al Ungrovlahiei, rămăsese vacant prin moartea lui Yakinthos, nu era încă cunoscut, analiza atentă a informațiilor transmise de sursele avute la dispoziție ne relevă flagrante neconcordanțe între acestea și identificarea propusă de Constantin Marinescu. În primul rând, din *Ekthesis Nea* reiese clar că acel mitropolit nenominalizat al Severinului a fost investit sub patriarhatul lui Nilos Kerameos, fapt ce nu permite identificarea lui cu Hariton, care fusese investit ca mitropolit al Ungrovlahiei de către patriarhul ecumenic Philotheos Kokkinos, în timpul celui de-al doilea patriarhat al său dintre octombrie 1364 și 1376.

În ceea ce privește titlul de loc iitor al mitropolitului de Amasia, pe care Hariton l-a primit încă din momentul investirii sale în scaunul mitropolitan al Ungrovlahiei¹⁸, trebuie să precizăm că el l-a de înut doar până în august 1378, fapt confirmat de un act de la Mănăstirea Zographou, pe care el îl semnează ca „mitropolit al Ungrovlahiei și protos, Hariton”¹⁹, dovadă a faptului că la data respectivă, în scaunul arhieresc al Amasiei, fusese numit un nou titular. De altfel, două acte patriarhale, datate în intervalul septembrie 1379 - iunie 1380, înregistrează între participanții la lucrările sinodului patriarhal și un mitropolit al Amasiei, care semnează cu titlul „smeritul mitropolit al Amasiei, hypertimos și proedros al Mediei, Mihail”, precum și pe cei doi mitropoli ai Ungrovlahiei, Hariton și Antimos²⁰. Constatăm deci din cele două acte că, în perioada septembrie 1379 - iunie 1380 în care patriarhatul lui Nilos Kerameos și pînă la stăruirea mitropolitului Hariton s-au suprapus, arhierul Ungrovlahiei nu a de înut statutul de loc iitor la Amasia, ceea ce reprezintă o nouă dovadă a faptului că acesta și mitropolitul menționat în *Ekthesis Nea* au fost două persoane diferite.

¹⁵ C. Marinescu, A.A.R.M.S.I., s. III, t. II, 1924, p. 253.

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ D.I.R., B, p. 26, doc. 19.

¹⁸ *Ibidem*.

¹⁹ F.H.D.R., IV, p. 306-307 / Documente de la Mănăstirea Zographou.

²⁰ Fr. Miklosich, Ios. Müller, *op.cit.*, p. 1-8, doc. CCCXXXII.

Majoritatea specialiștilor l-au identificat însă pe mitropolitul Severinului, la care face referire *Ekthesis Nea*, cu Athanasios, cel de-al doilea mitropolit cunoscut al acestei eparhii și ultimul din irul arhierilor săi²¹. Parcurgerea obiectivă a actelor patriarhale și coroborarea tuturor informațiilor pe care le deținem ne permit constatarea că nici această identificare nu este posibilă.

Sursele pe care le avem despre Athanasios ne arată că în noiembrie 1387, când sinodul patriarhal îl numea pe mitropolitul Matheos, viitorul patriarh ecumenic, în funcția de mitropolit de Cyzikos, el era mitropolit de Perge și Attalia, în Asia Mică. Faptul este confirmat de o relatare din octombrie 1397, a mitropolitului Makarios de Ancyra, care consemna în dosarul său de acuzații de trisepiscopat aduse patriarhului Matheos I, că mitropolitul Athanasios, la data redactării dosarului mitropolit al Severinului, „a murturisit că el se afla la Attalia, atunci când acesta (Matheos I, n.n.) a devenit mitropolit de Cyzikos”²². Într-adevăr, actul sinodal de numire a lui Matheos ca mitropolit de Cyzikos nu îl enumeră între arhierii participanți la sinod și pe Athanasios, la data respectivă mitropolit de Perge și Attalia²³.

Cu certitudine, Athanasios era una și aceeași persoană cu mitropolitul de Perge și Attalia, care în ianuarie 1387 îi disputa jurisdicția asupra unor episcopii din zonă, cu omologul său, mitropolitul Mirelor, neînțelegere care a determinat intervenția în dispută a Patriarhiei Ecumenice²⁴. Dacă avem în vedere faptul că decizia finală în această dispută era dată de patriarhul ecumenic la 3 ianuarie 1387²⁵, suntem în măsură să conchidem că disputa era mai veche, datând, cel mai târziu, din a doua jumătate a anului 1386, dată la care mitropolitul Severinului fusese deja investit.

O altă confirmare a faptului că nu Athanasios este mitropolitul Severinului la care face referire *Ekthesis Nea* este oferit de un act sinodal din februarie 1389, care confirmă excomunicarea și depunerea lui Pimen, mitropolitul Rusiei Mari și înlocuirea lui cu Kyprianos. Athanasios participă la lucrările sinodului în calitate de mitropolit de Perge și Attalia, semnând actul sinodal cu formula „smeritul mitropolit de Perge și Attalia, Athanasios”²⁶. Fără nicio îndoială, tot Athanasios este acel mitropolit „al Attaliei”, menționat, uneori după „cel al Ungrovlahiei”, între arhierii participanți la lucrările sinodului patriarhal, în mai multe acte sinodale din februarie, dintre 17 martie și aprilie 1389²⁷.

---

²¹ B.P. Hasdeu, *op.cit.*, p. 316, n. 12; V. Laurent, A.R.B.S.H., t. XXVI/2, 1945, p. 176-180; C.C. Giurescu, *op.cit.*, p. 326; N. Ierăbănescu, B.O.R., LXXVII, 1959, 7-10, p. 739; M. P. Curariu, *op.cit.*, p. 271; Cf. N. Dobrescu, *op.cit.*, p. 57.

²² F.H.D.R., IV, p. 322-323/ Makarios de Ancyra.

²³ Fr. Miklosich, Ios. Müller, *op.cit.*, p. 108-111, doc. CCCXCIX.

²⁴ *Ibidem*, p. 92-94, doc. CCCLXXXVIII.

²⁵ *Ibidem*, p. 94-95, doc. CCCLXXXIX.

²⁶ *Ibidem*, p. 116-129, doc. CCCCV.

²⁷ *Ibidem*, p. 115, 127, 130-131, 133, doc. CCCCVI-CCCVI.

Constatarea care se desprinde din informațiile prezentate și analizate este una cât se poate de clar : în aprilie 1389, Athanasios nu era încă mitropolit al Severinului. Concluzia noastră este întărită de o însemnare din 20 martie 1389 a mitropolitului Isidoros Glabas al Thessalonikului, care prezentând dezbaterile pe diverse chestiuni canonice din cadrul sinodului patriarhal, înregistrează între participanți un singur mitropolit „al Ungrovlahiei”²⁸. Acest mitropolit al Ungrovlahiei, menționat atât de Isidoros Glabas, cât și de actele patriarhale din perioada februarie-aprilie 1389, nu a fost altul decât Antimos de la Argeș, prezent neîntrerupt la lucrările sinodului patriarhal între 1379/1380 și 1389.

O constatare pe care ne-o permite parcurgerea actelor patriarhale o reprezintă absența neîntreruptă a mitropolitului Severinului de la lucrările sinodului patriarhal. Care au fost motivele absenței sale nu știm. Credem însă că, foarte probabil, el a fost reprezentat în cadrul înaltului for al Bisericii Orientale de omologul său de la Argeș.

În contextul prezentat, s-a consumat și sfârșitul pistoriei nenominalizatului mitropolit de Severin. Când s-a întâmplat acest lucru este extrem de dificil de precizat la actualul nivel al cercetării problemei și pe baza titlurilor pe care le deținem. Dacă avem însă în vedere faptul că în septembrie 1386, manualul de diplomatie bizantină, *Ekthesis Nea*, îl arată a fi în viață, iar în iulie 1389 în fruntea Mitropoliei Severinului fusese deja numit mitropolitul Athanasios, conchidem că sfârșitul pistoriei sale a avut loc la o dată cuprinsă în intervalul post septembrie 1386 - ante iulie 1389. În concluzie, pornind de la informațiile de încredere și de la constatările făcute, credem că putem admite septembrie 1386 ca un *terminus post quem* și iulie 1389 ca un *terminus ante quem* al încetării pistoriei acestui mitropolit al Severinului.

O altă constatare pe care ne-o permit informațiile transmise de documentele avute la dispoziție este aceea că Athanasios nu a fost nici un moment locuitor al scaunului arhieresc al Amasiei pe tipul funcționării sale ca mitropolit al Severinului. Semnificativ din acest punct de vedere este faptul că la data învestirii sale în fruntea eparhiei Severinului, Mitropolia Amasiei își avea propriul titular, menționat, de altfel, ca participant, alături de alți arhiepiscopi, inclusiv de Athanasios al Severinului, la lucrările sinodului patriarhal²⁹. Această constatare reprezintă un alt temei în baza căreia respingem identificarea arhierelui de Severin, menționat în *Ekthesis Nea*, cu Athanasios.

Întrebările care se nasc în acest punct al demersului nostru sunt legate de identificarea acestui mitropolit al Severinului. Cine este acest arhieriu? Poate fi el identificat? Un răspuns categoric la aceste întrebări este extrem de dificil de formulat, cel puțin la actualul nivel al cercetării problemei și pe baza sumarelor informații pe care le deținem. Concurează la această stare de lucruri, în primul rând,

²⁸ F.H.D.R., IV, p. 318-319/ Isidoros Glabas.

²⁹ Fr. Miklosich, Ios. Müller, *op.cit.*, p. 135, doc. CCCXCIX.

marile lacune existente în redactarea actelor patriarhale, care nu acoperă lungi perioade de timp. Acestea li se adaugă absența referințelor la arhierii Bisericii muntene în actele interne, precum și lacunele din pomelnicele Mitropoliei Ungrovlahiei sau a altor lăcașe religioase muntene, cu privire la înregistrarea acestor arhierii. Singurul răsădit cert care poate fi totuși formulat la aceste întrebări este acela că mitropolitul Severinului, la care face referire *Ekthesis Nea* nu a fost Athanasios, așa cum s-a considerat sau continuă încă să se creadă.

Cu titlu absolut de ipoteză de lucru, dar a cărei posibilitate de a fi totuși veridică nu poate fi exclusă în totalitate, suntem în măsură, ca pe baza câtorva informații conținute de actele patriarhale, neglijate până în prezent, să propunem o identificare ipotetică a mitropolitului de Severin nenominalizat de *Ekthesis Nea*. Raportând informația din manualul de diplomatie bizantină, conform căreia arhierul Severinului era în locuitor al celui de Amasia, la conținutul actelor patriarhale, constatăm că între 23 noiembrie 1381 și iulie 1398, perioadă în care scaunul mitropolitan al Amasiei a fost vacant, care coincide cu pătoria la Severin a respectivului mitropolit, acestea înregistrează un singur locuitor al mitropolitului Amasiei. Conform informațiilor transmise de aceste documente, în octombrie 1384, patriarhul ecumenic Nilos Kerameos confirmă alegerea episcopului Ioseph al Limnionului ca administrator al Mitropoliei Amasiei³⁰, funcție echivalentă cu cea de locuitor al titularului acestui scaun.

Cât timp a durat și când a încetat această delegare a episcopului Ioseph de Limnion ca administrator al scaunului mitropolitan al Amasiei, nu putem preciza cu exactitate. Ea era însă cu certitudine încheiată în iulie 1389 când, așa cum am putut constata din respectivele acte patriarhale, scaunul arhieresc al Amasiei își avea propriul titular.

Va fi fost acest episcop Ioseph al Limnionului unul și același mitropolit cu cel al Severinului în locuitor al celui de Amasia? Un răsădit categoric la această întrebare este aproape imposibil de formulat din cauza penuriei de informații semnificate. De altfel, după această dată, cel puțin până în iulie 1389, perioadă care ne interesează pe noi, respectivul ierarh dispăre din actele patriarhale. Această constatare nu exclude însă un răsădit afirmativ.

Mergând pe firul acestei ipoteze putem propune și o dată, chiar și numai aproximativă a pătoria sale. Astfel, dacă admitem ca plauzibilă posibilitatea ca episcopul Ioseph de Limnion să fie una și aceeași persoană cu mitropolitul Severinului menționat în *Ekthesis Nea*, atunci pătoria lui în fruntea celei de două mitropolii a rii Române ti ar fi putut dura de la o dată cuprinsă între octombrie 1384 și 1 septembrie 1386, până la o dată cuprinsă între 1 septembrie 1386 și iulie 1389. Mai exact, octombrie 1384 ar putea fi admisă ca un *terminus*

---

³⁰ *Ibidem*, p. 64-65, doc. CCCLXV.

post quem al debutului p storirii sale la Severin, iar iulie 1389 ca un *terminus ante quem* al încet rii acesteia. Întrucât la actualul nivel al cercet rii problemei teza noastră nu este decât o ipotez de lucru, r mâne ca studii ulterioare s-o valideze sau nu.

Sintetizarea rezultatelor la care am ajuns în urma finaliz rii prezentului studiu ne permite formularea urm toarelor **concluzii**:

1. Transferarea mitropolitului Antimos de la Severin în scaunul mitropolitan al Ungrovlahiei, de la Arge , între iulie i 23 noiembrie 1281, a fost urmat de învestirea unui nou arhiereu la Severin, care era totodat i loc iitor al celui de Amasia. P storirea sa, care acoper o mare parte a deceniului 9 al secolului al XIV-lea, va fi putut dura de la o dat cuprins între 23 noiembrie 1381 i 1 septembrie 1386, pân la o dat cuprins între 1 septembrie 1386 i iulie 1389.

2. Întrucât în perioada cuprins între 23 noiembrie 1381 i iulie 1389 cunoa tem un singur loc iitor al scaunului mitropolitan al Amasiei, în persoana episcopului Ioseph de Liminion, învestit în aceast func ie în octombrie 1384 nu este exclus ca el s fie i acel nenominalizat arhiereu al Severinului. Într-un asemenea caz, p storirea lui în fruntea eparhiei muntene a putut dura de la o dat cuprins între octombrie 1384 i 1 septembrie 1386 pân la o dat cuprins între 1 septembrie 1386 i iulie 1389.